

A Teodidaktos Humanitárius Alapítvány bejegyeztetése és lánykollégiumának létrehozása

Lázár Irén igazgató javaslatát 1991. szeptember első napjaiban tárgyalta a líceum vezetősége: hozzunk létre iskolánknak a felsőbb (állami) hatóságoktól független bentlakást! Több hónapos sikertelen kísérletezés után 1993 elején Vizi Imre igazgatóhelyettes még mindig bízott a megvalósításban és magára vállalta a feladatot. Átfogalmazta a célkitűzést: oldjuk meg a Kolozsváron tanuló, de vidéken lakó diákok szállás és étkezési gondjait, **függetlenül attól, hogy melyik magyar tannyelvű iskola vagy osztály diákjai illetve melyik vallási felekezet hívei.** A potenciális támogatók biztosítékot kértek arra is, hogy egy ilyen célból létrehozott kollégium ne kerülhessen előbb-utóbb állami tulajdonba. Erre a kigondolt és általánosan elfogadott megoldás: legyen a támogató, tehát a tulajdonos a kolozsvári Szent Mihály Plébánia, aki a létrehozandó kollégiumot 50 évre használatra átadja a működtetés céljából létrehozott Alapítványnak. A Szent Mihály Plébánia Egyháztanácsa, személyesen Czirják Árpád kánonok úr kezdetől fogva támogatta ezt az elképzelést.

A megvalósítást elősegítő esetleg befolyásoló események időrendje:

- **1993. május 10.:** a Szent Mihály Plébánia Vizi Imre nevére meghatalmazást bocsájt ki a kollégium létrehozásának érdekében.
- **1993. május 28.:** szerződéskötés a Türr István út 30 szám alatti ingatlanról.
- **1993. június 7.:** az Illyés Közalapítvány, mint fő támogató kinyilvánítja hivatalosan is támogatási szándékát. Ezt megelőzően a Mocsáry Lajos Alapítvány és a Nyílt Társadalomért Alapítvány ugyanezt tette.
- (- **1993. június 15.:** a felsőbb tanügyi szervek a nyugdíjkorhatárt elért Lázár Irén igazgatói megbízatását már nem hosszabította meg, nyugdíjazta. Megbízást az intézmény vezetésére az új igazgató kinevezéséig az igazgatóhelyettes, Vizi Imre kapott.)
- **1993. augusztus 28.:** a sok utánajárás, utazgatás, kilincselés, érvelés és meggyőző munka meghozta gyümölcsét, - a háromszintes új épületet a Szamos bal partján, a városi stadionnal átellenben, a volt Türr István utca 30 szám alatt. Az ingatlan lakóháznak épült, bentlakásnak kellett alakítani, és ehhez újabb anyagi forrásokat keresni...
- **1994. január 20.:** a Szent Mihály Plébánia Egyháztanácsa gyűlésén többek között a következő határozatot hozta (kivonat a jegyzőkönyvből):
.....

3. A „TEODIDAKTOS” Humanitárius Alapítvány létesítése;
4. Kolozsvár, 1918. december 1. sugárút 30 sz. alatti ingatlan átengedése 50 éves időszakra a „TEODIDAKTOS” Humanitárius Alapítvány használatába;
5. A kolozsvári 1918. december 1. sugárút 30 sz. alatti ingatlan rendeltetését illető határozat, azaz az ingatlan örökhasználata, hasonló humanitárius célkitűzéseket szolgáljon, mint a „TEODIDAKTOS” Alapítványé;

.....

9. Vizi Imre úr megbízása a „TEODIDAKTOS” Humanitárius Alapítvány bejegyeztetésével kapcsolatos eljárások teljesítésére 1994. I. 21.

- **1994. február 25.:** Románia Vallásügyi Államtitkársága jóváhagyja az Alapítvány létrehozását és bejegyeztetését.
- **1994. március 7.:** a Kolozsvári Törvényszék a törvény nevében elrendeli az Alapítvány jogi személyként való bejegyzését Fundația Umanitară „Teodidaktos” Humanitárius Alapítvány néven és 1994. január 21-ei dátummal. Az Alapítvány bejegyeztetésének gyors menetét Péter Éva szülő, jogtanácsos szakértelme biztosította. A Vallásügyi Államtitkárság jóváhagyásának beszerzése Tőkés Elek tanfelügyelő, kollégánk fáradozásának köszönhető.
- **1994. március 30.:** A sajtó képviselőinek jelenlétében, az első kuratóriumi gyűlésen Vizi Imre, az Alapítvány elnöke, tájékoztatja a tagokat az ingatlan kollégiummá alakítási folyamatáról, az ezzel kapcsolatos eredményekről és a további feladatokról. A kuratórium megbízza Vizi Imrét a szükséges pénzügyi alapok megszerzésére. Az elkövetkezőekben az Alapítvány kuratóriumának nevében az elnök folyamodhatott más alapítványokhoz, magánszemélyekhez, az iskolák szülői bizottságaihoz az ingatlan bentlakássá alakításához szükséges anyagi feltételek megteremtésének érdekében. Lassan-lassan megszületnek a pozitív válaszok is. Így a Báthory István Líceum szülői közösségének egy csoportja 3,5 millió lejt, az Apáczai Csere János Líceum szülői bizottsága 1 millió lejt, a Brassai Sámuel Líceum szülői bizottsága 650 ezer lejt adományozott az Alapítványnak, de ez még mindig töredéke a szükséges pénznek. Amikor helyzetünk már-már kritikussá válna, ismét segít az Illyés Alapítvány, rövidesen a Soros Alapítvány és természetesen a Mocsáry Alapítvány is csatlakozik a segítőkhez. Új támogatóként a Kárpát Alpok Alapítvány jelentkezik. Most már teljes lendülettel folyhatnak az átalakítási munkálatok. Megrendelhetjük a hálósobák, étkezők, a konyha bútorzatát, két mosógépet, két hűtőszekrényt, mosogatógépet, szőnyegeket, függönyöket, ágyneműket, étkészletet vásárolhatunk 30 személy részére. Reméljük, hogy az 1994/1995-ös tanév kezdetére megnyitja kapuit 30 lány tanuló részére a minden igényt magas szinten kielégítő bentlakásunk.
- **1994. október 17.:** Czirják Árpád kanonok-plebános megszenteli az Alapítvány székhelyét és 30 férőhelyes mintaszerűen felszerelt lánykollégiumát.

Az Alapítvány feladata a kollégium működtetése, a vidéki diákok szállás- és étkezési gondjainak megoldása, ösztöndíjak szerzése.

Megjegyzések, kiegészítések:

1. Sikert jelent, hogy a törvényszék **Fundația Umanitară „TEODIDAKTOS” Humanitárius Alapítvány** néven rendelte el a bejegyzést.

Az Alapítvány első kuratóriumának összetétele:

- Vizi Imre elnök, a Báthory István Líceum igazgatóhelyettese;
- Balázs Ildikó alelnök a Báthory István Líceum igazgatója;
- Cucu Imola alelnök, a Brassai Sámuel Líceum igazgatója;
- Szilágyi Júlia alelnök, az Apáczai Csere János Líceum igazgatója;
- Vizi Ildikó alelnök, a Magyar Tannyelvű Süketnéma Líceum igazgatója;
- Groza Enikő kincstárnok, az Alapítvány gondnoka;
- Péter Éva titkár, jogtanácsos;
- Fábrián András kuratóriumi tag, főorvos;
- Molnár Géza kuratóriumi tag, főorvos;
- Muzsi Jolán kuratóriumi tag, ny. tanár;
- Székely Magda kuratóriumi tag, ny. tanító.

Az alapító okirat szerint a kuratórium alelnökei a magyar tannyelvű líceumok mindenkori igazgatói.

Az adminisztrációs bizottság tagjai: Botár Gábor, Druneg Irén, Györke Margit.

Az ellenőrző bizottság tagjai: Kozma Péter-közgazdász, Székely György- mérnök, főtanácsos

2. Az ünnepi kuratóriumi gyűlésen a résztvevők közül Czirják Árpád kanonok úr a Plébánia nevében rögtön 500 ezer lejt adományozott az Alapítványnak. Muzsi Jolán a katolikus Caritas nevében 150 ezer lejt, a Piarista Öregdiákok Baráti Körének képviseletében Bíró József 20 ezer lejt ajánlott fel. Rövidesen a Katolikus Nőszövetség nevében Losonczy Irén 100 ezer lejt, a Magyar Pedagógusok Szövetsége nevében Lászlófy Pál elnök 600 ezer lejt juttatott el Alapítványunkhoz, és megfelelő időben a pályázásunkat támogató okiratot is aláírta.

3. A következő szülők a Báthory István Líceumból teljesen önzetlenül segítettek, hiszen gyermekeik sohasem fogják igénybe venni a bentlakást: Dr. Iffiú József (VII.A), Nagy István (VII.B), Szabó József (II.B), Deák Ferenc (III.A), Molnár Endre (XII.A), Iszlátyi Csaba (VI.A), Flórián László (X.B), Ábrahám Béla (XI.B), Papp Ferenc (VIII.A), Péter Pál (IV.B), Balogh Péter (II.A), Chevul Edmund (IX.B), Manaszesz Alida (I.A), Halmágyi Csaba (VII.A), Albert Imre (VI.A), Réti Sándor (XI.C), Vásárhelyi Csaba (IX.α), Fekete Pali Pista (IX.A), Jakab Alpár (VII.C), Kelemen Zsolt (XII.F), Tóth Andrea (XI.D), Enyedi Andrea (XI.A), Soós István (XI.A), Zsigmond Tőkés Anna (XI.C), Kun Attila (IX.B), Czilli Péter (X.A), Siklódi János (X.B), Takácsik Tibor (XI.A), Kun Károly (X.E, 2 millió lej), Székely Tibor (VIII.A), Balácsi György (Magyarország), Szabó Róza (Király utca), Nagy Zoltán (III.A). Itt mondunk köszönetet a Telezimex cég és a Modex cég igazgatóinak, Nagy Zoltánnak, valamint Székely Tibornak és Zsuzsának, akik mindenben, nem csak anyagiakban támogattak.
4. Köszönetet mondunk külföldi barátainknak, akik az elmúlt két évben mellettünk álltak, és akik nélkül nem valósulhatott volna meg célkitűzésünk: dr. Entz Géza, Lakner Zoltán, Bálint Pataki József, Keszthelyi Gyula, dr.Bátay Tibor, Maravcsik Andrea, dr.Balázs Péter, Kahulits Andrea, Bedő Árpád, Reiner Péter, Matlakovics Györgyi, dr.Fekete Ivánné, Komáromi Béla, Veress Péter, Weiner László, Magyar Attila, Dobó Attila, Danyi Gábor, dr. De Jonge Jánosné, Deák Ferenc, Nagy Károly, Nagy László, Csuzdi József-Magyarországról; Földváry Mária, Chantal Servais, Pongrácz Sommsich, Paraszka Gabriella-Belgiumból és még sokan mások a világ minden tájáról. Számos találkozás, megbeszélés után dr.Entz Géza az Illyés Alapítvány elnökeként az ingatlan vételárának 90%-át, míg Lakner Zoltán a Mocsáry Lajos Alapítvány „szülőatyjaként” a hiányzó összeget biztosította.
5. Hasonló körülményeket szeretnénk teremteni az elkövetkezőkben a vidékről ingázó fiú tanulóknak is.

*Utóirat: „Évkönyvzárta” előtt közölhetjük, hogy 1994. október 17-én, 29 diáklánnyal megnyitotta kapuit a **bentlakás**.*

Az első bentlakók iskolák szerinti megoszlása:

Iskola	Bentlakók száma
Apáczai Csere János Líceum	11 diáklány
Báthory István Líceum	6 diáklány
Brassai Sámuel Líceum	2 diáklány
Unitárius Szemináriumi Líceum	5 diáklány
Római Katolikus Teológiai Líceum	2 diáklány
Református Szemináriumi Líceum	1 diáklány

Zenelíceum	2 diáklány

Az első bentlakók vallási felekezetek szerinti megoszlása:

Vallási felekezet	Bentlakók száma
Katolikus	6 diáklány
Református	14 diáklány
Unitárius	9 diáklány

1994. május

Néhány „korabeli” dokumentum magyar nyelvű fordítása. Az eredeti román nyelvű dokumentumok a 2004-ben kiadott Emlékkönyvben találhatóak.